

DOMOVINA

Štampa vsaki petek v tednu. — **Dopisi** naj se izvešijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — **Kokopisi** se ne vračajo. — **Za inserate** se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — **Naročnina** za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Pred važnimi odločbami.

Politična zmedenost v naši dvojstveni državi je na vrhuncu. Naprej ne gre več, temuč mogočni treski morajo v najkrajšem razpočiti megle, čla zagledamo v popolni luči ali rešitev ali pa — zapečateni usodo.

Neiznosna je ta negotovost! Dvojna kriza je prirnila državo na rob pogubnega brezna. Z državo stojimo ob robu tudi mi Slovani, ki smo sploh — morda v lastno škodo — nekako zvezani z njo. Vsaj usodo delimo vsi kar bratovsko z očetnjavo, za pridobitve smo ji pa še vedno nekako „premalenkostni“. Za nami stojijo materijalistični Mažari in objestni Nemci, pred nami pa je konec trdnih tal. Kam tedaj?

Naša gospodarska kriza ima svoj izvor pri začetku dualistične uredbe. Slabi gospodarji in še slabši politiki so bili oni, ki so sklenili leta 1866 razcepitev Avstrije od Ogrske. Težkoče so se pokazale že pri prvih dveh desetletnih sklepanjih o skupnih prispevkih vsake polovice. Toda Avstrija je prijenjavala v vsem Mažarom v prid, in šlo je. Spoznati pa bi bili morali že tedaj sodelujoči faktorji, da to ne bo dolgo mogoče, da se bodo prej ali slej zavedni avstrijski narodi sami upirli dragocenemu mažarskemu jerobstvu, ko bi se tega tudi avstrijska vlada ne bi upala.

Toda dotične vladne organe so glušili še vedno „politični oziri“, žrtvovali so tem ozirom neštete milijone, dokler ni nekak demokratični duh pretresel avstrijske obdačence, da so se postavili po robu mažarski izkoriščevalki in zapeljani vladi.

Pred letom je pretekla zopet desetletna doba nagodbe z Ogrsko. In tu ni šlo več ne le gladko, mego sploh ni šlo do danes.

Tako stojimo pred odločitvijo.

Mažarski vpliv je spletkaril pri kroni, Mažarom so pomagali nelojalni avstrijski Nemci, da je padalo v Avstriji ministerstvo za ministerstvom, češ, eno se bo že dobilo, ki bo zatajilo državne koristi ter se izdajalsko upreglo v mažarski jarem. Nemška sebičnost, kateri itak ni dosti na obstoju Avstrije, je iskala ter išče pri tem svoje posebne koristi.

V ministerstvo pa so prihajali, hvala Bogu, možje, ki so stali odločno na avstrijskem stališču, poslušali svojo dinastično vest ter dobrohoteče desničarske svetovalce. Mažarom in Nemcem je račun do danes še vedno prekrizan.

Iz tega stališča se upirajo avstrijski ministri, dočim ne odnehajo ogrski ali ker se čutijo z mažarskim izkoriščevalnim zistemom solidarne, ali pa, ker jih veže obveznost. Zadnje je pri sedanjem ogrskem ministru Szellu.

Našel pa se je med avstrijskimi diplomati mož, ki je prevzel nlogo porokovljenega kašipota. To je zunanji ministar grof Goluchowski, kateri je storil sploh že toliko nedoumnih skokov v avstrijski politiki, da se je že davno lahko reklo, da ne zastopa nesebično avstrijske koristi, kakor bi bila njegova dolžnost.

Tolažilno pa je, da je mož osamljen, ter da so njegovi računi pregledani. Zato pa je tudi splošno uverjenje, naj se sklene nagodba tako ali tako, naj pade ali naj se zdrži avstrijsko in ogrsko ministerstvo, grof Goluchowski ostane na torišču kot — mrlič. Mogoče je seveda, da se zgodi isto tudi z grofom Thunom, dasi bi bil njegov padec časten kot odkritega bojvnika.

Izvršujoči odsek desnice je prisegel verno delovanje na strani sedanje vlade proti mažarskim krivicam, dokler vlada svojih nazorov ne premeni. Potem pa naj gleda sama, kako se izviije, večina si lahko umije roke v nedolžnosti.

Na odločitev nam ne bo dolgo čakati, kajti že danes se ima ogrska zbornica zopet sniti, in tedaj hočejo Mažari, da jim prinese Szell odprto pismo.

Kakor vidimo, zatajila je desnica zopet vladi na ljubo svoje življenske potrebe. Zastopniki slovanske večine ne vedo pri čem da so, kaj nameruje vlada z nami, kaj jim bo mogoče priboriti koprnečim svojim volilcem.

Že so se bili sešli na sklepanje, nemška opozicija nam je zalučala v obraz najgršo žalitev s svojimi zahtevami. Niti odgovoriti niso utegnili, žaljenje mora peči na naši vesti brez maščevanja, brez zadostila, ker vidijo slovanski zastopniki vlado v skrajni opasnosti. Hitijo ji na pomoč.

Posvetovanje desničarjev se je prelozilo do 8. junija, v tem času upajo, da bo rešena vlada iz gospodarske krize gledé nagodbe z Ogrsko. Kot verni podaniki se slovanski zastopniki niso vprašali, ali ne zamudijo s tem premikanjem ugodne prilike; krivo pa je, če si niso zajamčili za veliko uslugo, katero delajo baš sedaj vladi, obveznost vlade, ko pridejo naše politične zahteve na program. Saj vemo, kakšno je navadno „plačilo sveta“, kadar se gre za Slované.

Sicer je dobil izvrševalni odbor desnice v seji dne 27. m. m. nekakšne polvladne obljube grofa Thuna. Toda grof je gospod in „gosposka“ navada je samo — obetati. S tem da je mini-

LISTEK.

Ciganka.

Izvirna povest.
(Spisal Dragotin Vrenko.)

Gospa se je med tem zbudila iz omedlevice. Marica je klečala pred njo in jokala; vprašala je gospo, zakaj se je tako prestrašila pred tujim možem in kaj je hotel od nje. Gospa je sprevidela, da je zdaj zadnji čas, Marici vse odkriti. S tresočim glasom in s solznimi očmi ji je pripovedovala, da so jo Cigani prinesli, da jo je ona izredila kot svojo hčer in da je ravno ta mož njen oče. Marica je ihtela na glas in strastno objela gospo; zahvaljevala se ji je za velike dobrote in za ljubezen, katero ji je skazala; očitala ji je, da ji ni to že prej razkrila in jo prosila, naj jo obdrži pri sebi. Trepetala je od strahu pred tistim hudim možem, pred svojim očetom, in rajši bi bila umrla, kakor med Cigani živela. To ji je najbolj srce trgalo, da mora ravno zdaj zapustiti svoje reditelje, ko se je bližala poroka z Mirkom. Kako se je prej veselila, — in zdaj! Zdelo se ji je, da je padla z nebes v pekel in da za njo ni več odrešenja. Mirko pa je kakor brez uma dirjal po svoji sobi semtertam; mislil je in mislil, kako bi bilo mogoče rešiti Marico. Toda ni našel rešilnega pota in udal se je neusmiljeni usodi.

Migolič in Cigan sta se vrnila od sodnije. Čisto obupan je razložil gospod Migolič soprogi, da morata Marico Ciganu izročiti, ki jo hoče takoj seboj vzeti. Gospa vendar še ni zgubila zadnjega upanja. Prijela je Cigana za roko in ga prosila, naj ji pusti Marico; kadar hoče, jo sme obiskati, samo da bo pri nje ostala. Obljubil mu je tisoč, dve tisoč, štiri, pet tisoč gol-dinarjev ali kolikor terjaja, samo Marico ji naj pusti. Toda Cigan se ni dal omehčati; rekel je, da se naj takoj pripravi na pot, da bo šla z njim in vse ugovarjanje ni pomagalo. Samo toliko se je dal pregovoriti, da še do večera ostane, kajti ljudje bi začudeno gledali mlado mestno gospico v spremstvu starega, umazanega Cigana.

Čas je hitro potekal in popoldne, katero je imela Marica še pri svojih rediteljih preživeti, je minilo naglo kot par trenutkov. Večerni mrak je nastopil in stari Cigan je odločno opominjal, da bo treba oditi.

Gineno je bilo slovo mlade, nesrečne Marice od svojih dragih rediteljev, katere mora sedaj na večno zapustiti in pri katerih je prebila lepo, solčno spomlad svojega življenja v zavesti, da so to njeni stariši. In njeno srce jo je vezalo še na drugo ljubljeno, nepozabljivo bitje, s katerim bi se bila že v prihodnjih dneh združila k srečnemu življenju. Vse to ji je uničila nemila usoda, vse nade in vsi njeni upi so splavali po vodi in odprla se ji je črna, strašna prihodnost. Ta udarec jo je zadel tako nanagloma, tako nepri-

čakovano, da si ni mogla dogodke današnjega dne popolnoma in razumljivo raztolmačiti. Vse njeno notranje življenje je otrpnilo in njeno oko je mrtvo zrl v daljavo. Kakor kak stroj, ki se da po človeški volji obračati, je pustila vse s seboj narediti, kar ji je kdo velel. Molče je objela gospo, svojo mater, a solza žalostnega slovesa na večno se ni prikazala v njenem očesu. Nemo je stisnila gospodu Migoliču, svojemu dobrotniku roko in se potem obrnila k Mirku, ki je na strani stal in z mokrimi očmi zrl zadnjikrat na poslavljajočo se Marico, svojo nevesto; zdelo se mu je, da mu mora srce počiti od neizmerne bolezn.

„Marica!“ vskliknil je glasno in jo strastno pritisnil na razburjene prsi, katere so mu trgale skeleče bolečine. Marica pa ga je samo otožno se smehljaje pogledala s svojimi milimi modrimi očmi, potem se naglo izvila iz njegovih rok in izginila skozi duri za starim Ciganom.

X.

Zlate sanje o solčni bodočnosti so izginile in prava resnica življenja, le prevečkrat žalostna, se je odgrnila strmečim očem. Ali ima pa tudi človek tisto moč, si življenje po svojih željah in po svojem okusu ustvariti? Usoda vsakega človeka, vsakega bitja, leži v nevidljivih in nezapopadljivih rokah višjega, modrega Vladarja, kateri ga vodi po potu, ki je za vsak korak naprej s črno tmino zakrit. Svitlo pa, kakor odprta knjiga, leži pred nami preteklost in žalostna

sterski predsednik kritikoval v omenjeni seji program nemških obstrukcionistov, rekoč, da so nesprejemljive, pa še ni povedal, da nam misli vlada tudi kaj gotovega izvesti v jezikovni in splošni politični ravnopravnosti.

Tudi to nas še ne sme preslepiti, če grof Thun povdarja, da stoji vlada nepremično na stališču popolne ravnopravnosti. Ravno to je naša usoda, da stoji vlada „nepremično“ na enem in istem stališču, da ima namreč ravnopravnost že 30 let — na papirju v temeljnih svojih zakonih. Zato pa si tudi Nemci v svojih nesramnih zahtevah drznejše § 19 osnovnih zakonov po svoje zasmehovati, češ, da obljube zakon ravnopravnost le po — možnosti, da pa nikjer iste ne jamči. Saj niso še pod nobeno vlado videli, da bi se bil ta § postavil na noge.

Dokler nam pa grof Thun tega ne more zamčiti, pa je vsako kritikovanje in obljubovanje — ministerska fraza, in slovanski poslanci so šli zopet par dni na tlako za vlado.

Naši Nemci v tem oziru nimajo tako občutljivih živcev. Ne le da jim ne krati spanja dinastična nervoznost, še sami pritisnejo, ko se vladi najhujše godi. In zadovoljni so lahko z uspehi, pa tudi predrznega političnega proračuna jim najbrž ne bodo upali črtati.

Upajmo, da je tudi slovanskih poslancev sedajno delovanje o nagodbi napram vladi vpoštevana usluga; če se jim pa po dokončanem delu ne poda pobotnica, biti mora to zadnja usluga.

Počasi, pa — dosledno!

Sedaj, ko so nemški postulati publicirani in zahteve nemške — ošabnosti in drznosti znane, umestno je pogledati nemškim strankam v Avstriji jetra in obisti malo bolj od blizu in potem — sklepati.

Dasi šteje Avstrija po številu ogromno večino Slovanov, se Nemci zadnja leta vendar ponajajo z nekako samooblastjo, liki stranka, koje nadvlada je že samo v njenem imenu osigurana. In ker so Nemci solidarni — vsaj v glavnih smotrih njih političnega bojevanja, — so zadnja leta dosegli ta moralni uspeh, da se jih vlada boji in da brez njih — Slovanom ničesar ne ustreže. Slovani, dasi v večini v državi, trpe le krivice že z nadnaravno potrpežljivostjo, razun tega pa niti upanja gojiti ne morejo, da se razmere zanje v bližnji bodočnosti ugodno premené, ker — so nesložni! . . .

O kaki pravicoljubnosti avstrijskih nemško-nacionalnih strank do Slovanov ni prav za prav še govora, in Bog vé kako bi se nam godilo, ako bi vlada tu in tam ne nastopila z nekoliko eneržijo. Pa tudi o odkritem dinastičnem

čutu pri teh avstrijskih Nemcih ni mnogo govoriti mogoče, nasprotno, od leta do leta razodevajo bolj njih neavstrijski duh in nepatrijotična mišljenja v tem političnem boju.

Avstrija nima v nobenem svojih narodov tako malo zanesljivih elementov nego baš v sedanjih bojevitih Nemcih, in gledé njih je dognan sum, da hrepene na eni strani po nadvladi v državi, na drugi strani pa po razrušenju države, katere nemške pokrajine naj bi zasedla Nemčija, drugo pa naj bi dobilo — nemškega kuratorja za prepranjanje za nemško kraljestvo. Nemcem v Avstriji ni za obstoj naše države nič, in če bi ne rogovili tako drzno in ošabno na vseh koncih in krajih.

Razpad Avstrije leži tem radikalnim, s pravim pruskim duhom napolnjenim Nemcem na srcu, le odkrito si tega priznati ne upajo. Že vedo zakaj ne, a mi Slovani — tudi. Seveda bode še nekaj vode preteklo predno se jim te želje izpolnijo, kajti nasprotni tok bo jim še nekaj časa onemogočal uresničenje in vladi ter ustavi odpiral oči na vse strani, da ne zagazite v lahkomišljeno pogubo.

Pa s tisto pravico kakor naši Nemci, zahtevali bi tudi mi Slovani svoj del, ako bi sploh tako malovredno željo gojili do Avstrije kot jo oni. Oni škilijo čez mejo v Berlin, mi bi morali sanjati o svojem jugoslovanskem kraljestvu, recimo tam doli kje v — Zagrebu ali koder si že bode. Toda — mi nismo izdajalci države! Razmere, ki vladajo sedaj v totranski državni polovici in katere se postružejo po trmoglavosti ogrskih parlamentarnih strank, opominjajo nas Slované k složnosti in organizaciji proti zagrozenemu sovražniku na severu in jugu. Seveda moramo pa tudi od vlade zahtevati, da nas za našo požrtvovalnost in samozatajenje ne prezira pri naših skromnih zahtevah, marveč nam daje po zaslužku primerno plačilo.

Resni časi se bližajo naši državi. Treba bode naši vladi in merodajnim krogom resno lotiti se premišljevanja, kako bi se zaježil se danji tok, ki v politični strugi že podkopuje državni temelj — in najti pot, po kateri bi se odvel ta tok. Kje se bode našel tisti modri državlján, ki bo izumil za normalne razmere v Avstriji rešilno pot in ohladil razposajenim našim Nemcem „kipeče srce“ o tem nas bode poučila — bližnja prihodnost!

Slovenci in Hrvati.

Ideja po „Zedinjeni Sloveniji“ se še dolgo ne bo uresničila, vzajemnost slovanska pa bo ko slej poganjala korenine, cvela in dozorevala med slovanskimi narodi v Avstriji in niti oholo nemštvo, niti strahopetno italijanstvo ne bo moglo raztrgati močnih verig med njimi!

Med vsemi Slovani imamo Slovenci najodkritosrčnejše prijatelje in zaveznike v Hrvatih, potem stoprav v Čehih in ostalih slovanskih narodih. To se kaže čedalje bolj v dejanju in stremljenju prvih. . . . Zato je naša politična borba povsem opravičena.

Vsakemu opazovalcu naših avstro-ogrskih notranjih političnih razmer je znano, da tlači Slovence k tlom vsled brezobzirnega terorizma Nemcev in Italijanov to stran Litve ista usoda, kakor tlači Hrvate pod Mažari. Pa vsa ta samooblastnost ne uniči med Slovenci in Hrvati idalnih vezij in stremljenja po osvoboditvi, in najtraja tudi še — stoletja.

Hrvatje so naši odkritosrčni prijatelji, smo rekli zgoraj. Resnica je to, in nedvomno je, da bi nam priskočili na pomoč, ako bi jih ne držale nazaj mažarske verige onstran meje! Ali to svoje odkritosrčno prijateljstvo do Slovencev pokažejo Hrvatje pri vsaki priliki, kakor hitro se jim nudi. — Vzemimo mali slučaj iz preteklih dni: Komaj se je raznesla vest, da je deželni zbor kranjski pri preosnovi ljubljanske realke sklenil vpeljati hrvaščino kot obvezni predmet na tej šoli, že so jela prihajati iz odličnih hrvaških krogov slovanskim zastopnikom dež. zbora navdušena pisma, polna priznanja in ljubezni za ta mali znak vzajemnosti, in vse te hrvaške izjave pričajo, kako pazno slede Hrvatje dogodkom v Slovincih, tudi takim, ki so, rekli bi, prav majhnega obsega! Na drugi strani pa vidimo, kako so zagrizeni nemški in laški krogi nakrat jeli sikati nad tem malim korakom dež. zbora kranjskega.

Slovenci smo v nekem oziru navezani na jug naše države, in zato se nam je briga za sredstva, da pripomoremo naši mladini, ki pohaja v realčne šole, do kruha tudi med jugoslovanskimi brati — Hrvati, za kar dozdej seveda ni bilo skrbjeno. Naslanjati se nam je na naš jug, ker je tu za nas v trgovski stroki odprta pot do kruha in napredka, katera sta nam do zdaj do cela manjkala, ker smo jih — prezirali!

Pa že ta mali korak — obvezni pouk hrvaščine v ljubljanski realki, — vzradostil je Hrvate do srca, da so dali takoj izraza veselja v brzojavnih in pismenih obvestilih slovanskim poslancem kranjskim. To veselje je nam umevno! Vzajemnost slovanska je Hrvatom vedno pred očmi, in dokazujejo jo baš napram nam Slovincem v besedi in dejanju — najbolj. Oni ne gledajo le lastnih koristi v njej, nego so veseli, ako donáša koristi tudi zaveznikom njihovim — Slovincem. To dejstvo samo na sebi nas navdaja že s ponosom in radostjo, in zato kličemo: Bog živi naše brate Hrvate in njih odkrito slovansko srce!

sedanjost je tembolj moreča za dušo in telo, če gledamo nazaj v veselo, brezskrbno in srečno življenje.

Migoličeva gospa je bledega, upadlega obraza in objokanih oči, držala pismo v roki in mrtvo zrla na bel list. Prebravši ga se zgrudi z globokim vzdihom na stol in poda pismo soprogu, ki jo je nemo opazoval. Kako malo časa je pač potreba, da uničijo duhomorni nasledki žalostnega dogodka človeka, ki trpi pod njem. Bil je tretji dan, kar je stari Cigan odpeljal Marico in kake premembe so nastopile v prej tako srečni družini. Gospa, ki je bila pred tremi dnevi še brhka kakor vsaka mlada deklica, je kazala danes otožno podobo priletne žene, katero so hudi udarci nemile usode zadeli. Njeno globokočuteče srce, s katerim je ljubila Marico kot svoje edino dete, so sedaj trgale skeleče bolečine. Rahlo in počasno se je plazila kakor senca od sobe do sobe, a nikjer ni našla toli zaželenega miru in pri vsakem šumu je strepetala na celem životu.

Gospod Migolič jo je sicer skušal tolažiti, a on je sam potreboval tolažbe. Popolnoma potrj je večkrat dalje časa nepremično sedel v naslanjaču ali pa z žalostnim pogledom zrl na ljubljeno, trpečo soprogo. Tudi on je žaloval po izgubljeni Marici kakor po svojem otroku, a še bolj ga je v srce bolelo veliko duševno trpljenje njegove soproga, katero je uničevalo polagoma tudi njene telesne moči.

„Na, Josip beri!“ reče gospa s tihim, tresočim glasom, ko mu je podala pismo.

Na prvi pogled je spoznal, od koga je pismo. Roke so se mu tresle in svitle solze so se prikazale v njegovih očeh, ko je počasno bral vrsto za vrsto.

„Ljubi oče! Draga mati! Par trenutkov so me pustili samo, da Vam zamorem pisati. Kje naj najdem besedi, s katerimi bi Vam opisala moje neskončno trpljenje? Preklinjala sem usodo, božjo usmiljenost — kaj sem tudi zakrivila, da me božja previdnost tako neusmiljeno, nezasluženo kaznuje. Med to razuzdano druhaljo živeti zdi se mi kakor v peklu. Vso obleko, vsako najmanjšo stvarico so mi vzeli, strgali z mene in mi podali umazane cunje, v katere se zavijam. Zasmehujejo me, ko me vidijo, kako se vijem v neizmernih bolečinah. Oh usoda! usoda! Zakaj mi ne pošlje Bog smrti, ko ga toliko prosim za njo! Ko bi si saj sama mogla življenje končati, a ti ljudje, ki nimajo srca, me čuvajo, kakor punčico v svojem očesu, da si ne morem nič žalega storiti. O vi srečna leta, kje — kje —? ali niso bile to le kratke, sladke sanje? Kje ste Vi, mati, oče? — zlata preteklost. Mirko! Mirko! mojega življenja solnčni žar! Kolikrat mi trepeta njegovo ime skozi trpeče srce! — Vse je po gasnilo, vse nade, vsi upi so splavali po vodi. O grenko življenje! Lepa, bela žena, ali se bojiš mlado deklico, nesrečno siroto, iztrgati iz rok moreče tuge in jo odnesti v večnost? — Kaj se

še mudiš? Hiti, hiti in odreši me! O blagi oče, mila mati, prosite za me odrešenja in spominjajte se uboge Marice. Bodite mi zdravi, srečni! Srčen pozdrav Mirku; recite mu, da je moja edina želja, da bi on bil srečen, in da bo on moja zadnja, edina misel. Srečno vi zlate nade solčne sanje!

Vaša nesrečna Marica.“

Mirko je med tem kakor brez uma dirjal po svoji sobi semintam. Roke v razmršenih laseh, zanemarjena obleka, nek divji nered v sobi, njegov obupani pogled in neko nerazumljivo votlo mrmranje med zobmi: vse to je pričelo o njegovem dušnem stanju. Oni večer, ko je Marica odšla s starim Ciganom, se je zaprl v svojo sobo, prižgal luč in začel nekaj pisati; kmalu je zopet vstal, odprl okno in potem ne prestando hodil po sobi semintam do ranega jutra. Še le ko se je daniło, se je vrgel utrujen na divan, a tudi sedaj mu niso dale nemirne sanje pokoja. Stari Andrej je večkrat šel pri duri poslušat, če se mladi gospod spi; naposled ko je stalo solnce že visoko na nebu, se je vendar ojunčil in potrkal. Kakor besen je plaval Mirko kvišku, mraz ga je stresel; nesrečni dogodki prejšnjega dne so stopili zopet v vsi svoji žalostni podobi pred njegove oči in srce se mu je krčilo od neizmerne bolesti. Jedit se cel dan ni dotaknil, samo nekaj hladilne pijače mu je moral stari Andrej prinesiti. Proti večeru je popravił svojo obleko, vtaknil samokres v žep in ter odšel.

(Konec prihodnjic.)

Celjske novice.

(Dostavljenje pošte celjski okolici.) S 1. junijem t. l. uvede se pri celjski pošti dnevno raznašanje pisem itd. v kraje: Zavodna, Breg, Miklavški hrib, Lisce, Košnica, Polule, Pečovnik in Stari grad. Pri raznašanju v posamezna selišča v okolici se bo menjavalo.

(Resignacija.) V Celje premeščeni c. kr. poštni praktikant gospod Vladimir Kočevar, se je odpovedal službi. Mesto njega pride praktikant gosp. Viktor pl. Šuškovič.

(„Godbeni klub“) celjske čitalnice priredi dne 11. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“ orkestralni koncert z jako zanimivim sporedom, na kar že opozarjamo sl. občinstvo danes. Spored prinesemo prihodnjič.

(Zrelostni izpiti.) Na tukajšnji višji gimnaziji se začnejo letos pismeni zrelostni izpiti dne 6. junija, ustni pa dne 26. junija.

(Sokolov „jour fixe“.) Mnogobrojnost slovenskega občinstva pri zadnjem Sokolovem zabavnem večeru pretečeno soboto nam je bila svedok: da je slov. občinstvo v Celju vsestransko naklonjeno našemu telovadnemu društvu ter da imate posebno imeni obeh naših šaljivih kupletistov privlačno moč na vsakogar, kdor hoče vsaj za nekaj trenutkov pozabiti resno življenje. Šaljiva igra „Privikrat pri fotografu“ je bila pričetek zabavnemu vencu. Oba igralca, tako fotograf (g. Trček) in njegov fotografujoči objekt (g. učitelj Bizjak) sta žela vsestransko odobravanje. Posebno je bil g. Bizjak v kostumu, kretanju in govorjenju dovršen original samoza-vestnega kmeta, kakor ga je videti le pri Blažu Mozolu v „Rokovnjačih“. Polni moški zbor „Celjskega pevskega društva“ je pel večkrat ubrano naše najlepše narodne. Vrhunec zabave sta tvorila nam že znana komika gg. Perdan in Salmič. Naj sta nastopila posamezno, v dvospevu ali v dvogovoru, polastil se je cele dvorane smeh. G. Perdana že naše občinstvo pozna kot junaka v tej stroki; nov pa nam je bil g. Salmič — kateri si je pa s svojo mojstersko mimiko takoj pridobil srca vseh zabave željnih. Slovenci smo v Celju ponosni na te dve moči in žalostno bi bilo, če bi si jih ne vedeli zdržati kot narodna obrtnika. Takozvan „originalen deklamator“ (g. Kunc) pripomogel je tudi veliko k splošni veselosti. Po dokončanem sporedu vrstile so se razne napitnice na prisotne jugoslovanske in češke goste.

(Strela) je užgala pretečeni teden poslopje Petra Velinška v Dobrovi pri Celju.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) zboruje dne 4. julija t. l. ob navadnem času v okoliški šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Petje. 3. Društvene zadeve in nasveti. 4. Zadnjič izostalo podavanje g. Petrička. 5. Iz šolske prakse. K obilni udeležbi prav vljudo vabi odbor.

(Ubil se je) pastor celjske protestantske občine, Baumgart. Isti je nabiral zelišča blizu Beljaka na Koroškem ter padel raz strmino.

(W Vitanje) so izleteli celjski nemški „turnarji“ včeraj dopoldne. V Celju smo to takoj občutili. Prodalo se je na trgu mnogo manj plavic, ogli mestnih ulic so bili prosti brezposelnih postopačev in ves dan je vladal nekaj prazniški mir. Krščansko sočutje pa imamo z vitanškim prebivalstvom, kateremu je nenavadno hajlanje pregnalo počitek in — apetit.

(Iz mesta jih poženimo!) Nekje v gostilnah v Graški ulici se je baje slišalo o binkoštnih praznikih slovensko petje kmečkih fantov. Celje je vsled tega raztogoteno; v svojem umazanem glasilu kričijo po policiji, naj vsaj vsako nedeljo po eden policist stalno straži v spodnjem delu mesta proti Gaberju, kateri bo „windisches Gesindel“ (slovensko sodrgo) poučil, kako se je v mestu obnašati, ali pa pognal kmetske fante iz mesta, „kar bi se bilo moralo zgoditi že davno“, tako končuje. Slovenski okoličani, sedaj vidite nemško ljubezen do vas. Metali vas najbrž iz mesta vendar še ne bodo, toda spametujte se, ne dajte jim krajcarja skupiti ali zaslužiti, in potem jih bomo mi pognali kot lačne postopače.

Spodnje-štajarske novice.

(Birmovanje v mariborski škofiji.) Dne 3. junija v Vuhredu, 4. v Vuzenici, 5. pri Sv. Križu, 6. pri Sv. Primožu na Pohorju, 7. pri Sv. Antonu, in 8. junija v Ribnici na Pohorju.

(Več mest poštinih praktikantov) osnuje zaradi stvarne potrebe poštno ravnateljstvo v Gradcu. Takšne bo sprejelo za Gradec, Celovec, Maribor, Bruck, Celje in Beljak. Letni adjutum 300 gld. Opozarjamo naše dijake na ta mesta, ker se hitro pride do gotovega, dobrega zaslužka.

(Učiteljske premembe) Nadučiteljsko mesto na Vidmu pri Krškem je dobil g. Jakob Kopic, nadučitelj v Novi cerkvi pri Ptuj. Gdč. Amalija Danko je stalno nameščena na dekliški šoli v Ptuj.

(Za učiteljske kandidate srednjih šol) je izdal štaj. deželni šolski svet poziv, naj vložijo svoje prošnje do 15. julija t. l. ako hočejo dobiti na kateri srednji šoli na Štajarskem v letu 1899/1900 kako suplenturo. Prosilci morajo dokazati, da so prebili enoletno poskušnjo.

(Na Teharjih) priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 4. junija svoj občni zbor o pol 4. uri popoldne pri g. Štiglicu v Slancih. Spored: 1. Poročilo dosedanjega odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Prizor iz teharske zgodovine.

(Umrl je) v Žalcu upokojeni nadučitelj g. Juri Agrež, star 78 let. Zanimal se je do zadnjih dni za vsak pokret svojega naroda. Blag mu spomin!

(Klub savinskih kolesarjev) naznanja vsem svojim gg. članom, da je preložil svoj II. občni zbor radi neugodnega vremena na dan 4. junija t. l. in se vrši v gostilni g. Sadnika na Grobeljskem mostu ob 4. uri popoldne z istim sporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Nedoumno.) V Št. Petru v Savinjski do lini so zmagali Slovenci pri občinskih volitvah že pred — 16 meseci, v kljub temu pa še vedno vlada Lenko s svojo nemčursko gardo. Kje je vzrok? Ali hočejo merodajne oblasti na ta način slovensko prebivalstvo zasmehovati? Da gredo Lenkotu na roko, itak ni tajnost, pa je tudi pravično? Govoriti bomo začeli kmalu drugače.

(Iz Vranskega) nam poroča narodnjak, kako čudno se zavedajo tržani svoje narodne dolžnosti. Ko je prišel tja od nas priporočeni slovenski dimnikar, dobil je pometanje v — eni hiši, vsi ostali tržani ostanejo rajši „zvesti“ dosedajnemu nemčurskemu sajavcu. Narodno gibanje je pokazala tudi zadnja veselica pri „Slovani“. Bilo je jako mnogo — praznega prostora. Izmed narodnih trgovcev so prišli vsi, razun — treh. Po tem zgledu tudi drugih kramarjev ni bilo.

(V konkurs) v Mozirju ni zabredel trgovec Feliks Tribuč, temuč njegov brat Ivan Tribuč, kar opozorjeni radi popravimo.

(Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj) zboruje dne 8. junija t. l. pri ugodnem vremenu na Menini planini v gornjegrajski koči. Pri slabem vremenu zboruje društvo isti dan v Bočni. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja in došli dopisi. 2. Razgled z Menine oziraje se na oro in hidrografijo našega okraja. Poroča gosp. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjemgradu. 3. Konferenčna vprašanja. 4. Volitev odposlancev za zborovanje „Zaveze“. 5. Pobiranje udnine. 6. Nasveti. Odbor.

(Iz Laškega trga) se preseli odvetnik g. dr. Josip Kolšek o Sevnico ob Savi. S tem nastane precejšna opasnost, da porabi to priliko kakšen nemški odvetnik ter se naseli v Laškem. Usposobljeni slovenski odvetniški kandidatje naj bi tega ne pripustili.

(V Rimske toplice) je prišlo do 21. majnika t. l. 41 stran s 97 ozebanici kot kopališčni gostje.

(Iz Dobrne) se nam poroča, da je prišel tja dne 13. majnika t. l. oddelek nemških dijakov iz Celja (gotovo iz „Studentenheima“) pod vodstvom enega profesorja. To pa ni mlade Prusake prav nič motilo, da ne bi bili neznosno tulili po ulicah. Hajlanje je bilo podobno, kakor da je večja pijana, neotesana sodrga navalila mirno selo. Ljudstvo je bilo zelo nevoljno in kmečki fantje ne jamčijo, da ne bi drugo pot primerno — odzdravili razposajenim dečakom.

(Bralno društvo na Frankolovem) priredi v nedeljo dne 4. junija t. l. po rani sveti maši društveno zborovanje. Potovalni učitelj g. Ivan Belé bo pokazal v različnih vinogradih kako se pravilno obdeluje in vzgojuje ameriška trta. K prav obilni udeležbi se vljudo vabi.

(Konjiško učiteljsko društvo) zboruje v četrtek, dne 8. junija t. l. ob 10 uri dopoldne v okoliški šoli v Konjicah. Na sporedu je razun nekaterih važnejših društvenih reči in drugih stalnih točk še razgovor o vprašanjih za letošnjo uradno konferenco in podavanje gosp. Brinarja o šolskem redu.

(V Konjicah) se je že nastanil dne 23. m. m. slovenski zdravnik, g. dr. Fr. Jankovič. S 1. junijem pa pride tja slovenski notar gosp. Martin Kocbek. Slovenstvo se krepí!

(V brežiški okrajni šolski svet) je imenovan kot zastopnik učiteljstva g. Blaž Tominc, nadučitelj v Globokem pri Pišecah.

(Na Slatino) je prišlo do 23. majnika 72 kopališčnih strank z 113 osebami. — Poroča se nam, da se je novi kopališčni ravnatelj Trotter zavzel za zboljšanje plač uslužbencem. Saj pa je tudi sramota, kako pusti deželni odbor posebno delavke pri studencih in pri polnitvi steklenic — naravnost tlako delati. Ali je mar to plača, če dobi delavka na dan 25, največ 35 kr. brez vsake hrane, delati pa mora od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Potem se seveda ni čuditi, če ima dežela 25.312 gld. pri kopališču dobička.

(Na Spod. Hajdini pri Ptuj) se pridno nadaljuje izkopavanje starinskega Mitras — (solčni bog) tempelja. Med drugimi zgodovinskimi vrednostmi so našli zopet šest mramornih kamnov z napisi in podobami. Tudi bližnja okolica še krije marsikaj važnega iz zgodovinske preteklosti.

(Ormoška posojilnica) je imela v svojem 23. upravnem letu 1898 prometa 186.695 gld. 36 kr. Zadržnikov šteje 784 z deleži za 18.385 gld. Čistega dobička je bilo 1492 gld. 39 kr., od katerega se je dalo v dobrodelne namene 205 gld. Rezervni fond znaša 32.324 gld. 17 kr. Dobro gospodarstvo!

(Ormoška okolica.) Dne 20. t. m. po noči ob 10. uri začelo je na Humu pri posestnici Zorjan goreti. Naenkrat je bilo vse poslopje v ognju. Kako je ogenj nastal, še ne vemo. Ognjegasci iz Hardeka in okolice prihiteli so hitro na pomoč, rešili so še nekaj stanovanja, pogasili ves ogenj in tako rešili soseda Škrinjara, ki je bil s svojim poslopjem v hudi nevarnosti. Hvala ognjegascem in pozor občinam na ceste, drugače bi se z brizgalnico po stranskih krajih težko nastopalo.

(Hum.) V petek 26. t. m. imeli smo tukaj popoldan točo, ki je napravila po vinogradih in drevesnicah nekaj škode. Bog nas varuj več takega obiska.

(Pomladanska dirka na Cvenu.) Na binkoštno nedeljo, dne 21. majnika t. l. se je vršila znana, za to leto pomladanska dirka dirkalskega društva v Ljutomeru. Dirka je zopet pokazala, da konjereja v našem okraju ne hira, marveč, da so naši konjereji lahko ponosni na izredno vrli in čistokrvni material, ki je to pot stopil na dirkališče. Prijavilo se je to leto 24 dirkačev. Pri najlepšem vremenu se je vršila dirka z največjo točnostjo. Razdelilo se je pri dirki 12 daril. Rezultat je bil sledeči: A. Dirka za prvence. I. Alojz Razlag, Sitarovci, Ovina 4 let. Linwod 4:25 min., 150 kron. II. Matija Kranjc, Radislavci, Fangi 3 let. Linwod 4:26 min., 100 kron. III. Franc Novak, Račje, Confersano 3 let. Confersano 4:28 min., 70 kron. IV. Josip Lebar, Vučja ves, Fuksa 5 let. Tulipan 4:55 min., 50 kron. V. Alojz Sagaj, Gornje Krapje, Luca 3 let. Forgato 4:59 min., dirkalsko oprego (40 kron). VI. Josip Vaupotič, Lokavci, Lina 3 let. Linwod 5 min. 20 kron. B. Plemenska dirka. I. Martin Babič, Gornje Krapje, Dauca 10 let. Radauc 4:11 min., 160 kron. II. Matija Kranjc, Radislavci, Fangi 3 let. Linwod 4:15 min. 100 kron. III. Alojz Razlag, Sitarovci, Ovina 4 let. Linwod 4:19 min., 80 kron. IV. Anton Bežan, Šalinci, Dragica 9 let. Radauc 4:25 min., 60 kron. V. Franc Novak, Račje, Confersano 3 let. Confersano 4:26 min. 40 kron. VI. Alojz Razlag, Sitarovci, Pagat 4 let. Linwod 4:30 min., 30 kron. Po končani dirki je razdelil g. načelnik

Josip Mursa darila in se ob enem zahvalil vsem, ki so pri dirki pomagali. Alojz Razlag iz Sitarovca je pri tej priložnosti tudi svojega žrebca Abilino prav dobro prodal. Pri dirki je svirala tudi godba. Obisk je bil tudi od strani nedirkačev zelo velik, celo fotograf Alto Huber iz Ljutomera je dirkače in konje fotografiral. Naše konjerejce bi le opozarjali, naj za dirko vsakokrat bolje konje trenirajo. Pri bodoči letošnji jesenski dirki se bode razdelilo en tisoč kron (1000 K.); pričakovati je zopet velike udeležbe.

(Gasilno društvo v Cezanjevcih) je preložilo svojo tombolo na nedeljo dne 4. junija t. l., ter se vrši ob vsakem vremu. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Umrli je) v Gradcu dne 27. m. m. vladni svetnik, policijski ravnatelj Valentin pl. Jenko, star 79 let. Pokojni je bil rodom Slovenec iz Loke na Kranjskem ter bil za svoje uzorno delovanje večkrat odlikovan. Bil je n. pr. vitez Franc-Jozefovega reda, italijanskega kronskega reda itd. N. p. v m.!

(Štajarska odvetniška zbornica) je izdala na svojem občnem zboru v Gradcu dne 29. m. m. naslednji sklep: „Občni zbor štajarske odvetniške zbornice izreka svoje prepričanje, da je v interesu zanesljivega in rednega pravnega razmerja brezpogojno potrebno se temeljito držati nemškega razpravljalnega jezika pri c. kr. nad sodišču v Gradcu ter da se izključno nemščina rabi pri zapisnikih in v poročanju zasebnih bratiteljev.“ Ta svoj sklep, ki izvira le iz mržnje do slovenščine ter — lenobe se iste priučiti, hočejo predložiti nemški štajarski odvetniki tudi pravosodnemu ministru. Na Dunaju bodo že vedeli, čemu se da takšen nepotreben papir porabiti.

Druge slovenske novice.

(Imenovanja.) Deželni predsednik kranjski je imenoval okrajnega tajnika Fr. Grebenza za vladnega tajnika, deželno-vladnega kanclista Antona Drogenika v Postojni za okrajnega tajnika tam, sodnega kanclista J. Majeršiča v Radovljici in narednika Antona Janša za vladnega kanclista.

(Vseslovenska delavska slavnost v Ljubljani) se je v kljub skrajno neugodnemu vremenu vrlo obnesla. Udeležilo se je okoli 90 slovenskih in hrvaških delavskih in obrtnih društev, deloma z zastavami. Krasota je bilo gledati obile Gorenjke in Gorenjce v narodnih nošah. Skupno mašo so imeli v uršulinski cerkvi, kjer se je tudi blagoslovila zastava „Slovenske krščansko-socialne zveze“, pri kateri priliki je imel premil. škof nagovor na vse delavske sloje. Velikanski prostori na strelišču so bili med zborovanjem in skupnim obedom popolnoma natlačeni. Tudi ostale točke dnevnega reda so se lepo završile.

(Električna železnica v ljubljanskem mestu in na Šmarno goru) je gotova stvar. Dotična pogajanja se sedaj vrše med mestno občino in dotičnimi tvrdkami.

(Trije spomeniki) — cesarjev, Prešernov in Valvazorjev, — postavijo se v Ljubljani tekom prihodnjih dveh let.

(Ljubljanski „Sokol“) je štel pretečeno leto vseh udov 448.

(Pomnožitev žandarmerijskih postaj na Kranjskem) se izvrši vsled nastale potrebe tekom tega leta. Število moštva bode pomnoženo za 24—30 mož.

(Toča na Kranjskem) na binkoštni ponedeljek je povzročila v črnomaljskem, novomeškem, litijemskem, ljubljanskem in kamniškem pol. okraju škode za 350.000 gld., kakor je dognala uradna cenitev.

(Novo šolsko poslopje) gradé na Viču pri Ljubljani.

(Iz Kranja.) Vrtne veselice moškega pevskega društva „Kranj“ se je v kljub slabemu vremenu še dokaj dobro obnesla, društvo je nastopilo prvič v društveni obleki; v nedeljo, dne 4. junija priredi društvo izlet v Škofjeločo, več je razvidno po lepakih in vabilih.

(V Sodražici) so ukradli — kakor se sluti Cigani — posestniku Fr. Čampu dva lepa konja iz hleva. Sploh so se ti rujavi gostje na Kranjskem preveč adomačili.

(Iz Krškega.) Tukajšnje „Pedagogičsko društvo“, ki se peča s slovensko šolsko literaturo, izgubi v jeseni svojega predsednika, g. meščanskega učitelja Bezljaja, ki se preseli v Ljubljano. Že izguba prvega predsednika, g. Gabrška, je bila hud udarec društvu, ko je ono imelo še novce in rokopise in zaupanje pri deželnem zboru. Z izgubo sedanjega predsednika zadet je društvu še hujši udarec, ker nima društvo ne eno, ne drugo, ko mu letos še celó deželni zbor čisto nič podpore naklonil ni. — Nemci skrbé vse drugače za svoje zavode. O naši meščanski šoli n. pr. trdé, da je to njihov „Besitzstand“, da mora torej ta šola imeti ne samo nemške nadzornike, katere pa dolgo že ima, ampak tudi nemške učitelje.

(Posojilniške novice.) Binkoštni ponedeljek se je ustanovila po prizadetji „Zveze slovenskih posojilnic“ ne samo koristna, ampak celó zelo potrebna posojilnica, namreč pri Fari pri Kostelu ob Kolpi, prva posojilnica za kočevske Slovence, katerih je blizu 7000 v omenjeni župniji in v sosednjih farah. Osilnica in Banjaloka. Nova posojilnica bode denarni zavod po Raiffeisenovem načinu, imel bo torej neomejeno zavezo pa omejen delokrog v navedenem teritorialnem obsegu. V Ržišah pri Zagorju ob Savi hočejo tudi posojilnico ustanoviti; pa tukaj je menda treba ni. — V Košani na Notranjskem sta dve posojilnici, ena je pa že v likvidaciji.

(Strele) je udarila dne 25. m. m. v hlev Janeza Raznožnika v Črnem vrhu nad Idrijo. Zgorel je hlev in mnogo sena in slame. Škode je nad 1000 gld.

(Koroške novice.) Fužine na Lješi in gozde v Lölingu je kupil od planinsko rudarske družbe grof Hugo Henkel pl. Donnersmark za 1.400.000 gld. — Dne 19. m. m. je med Labudom in Spod. Dravogradom povozil vlak Jurija Avšlinga iz Velenja. Umrli je v bolnišnici v Slov. Gradcu. — V Osojskem jezeru je ujel nek Šefman velikanskega soma, ki tehtá 75 kg. ter je poltretji meter dolg.

(Imenovanje.) Deželnosodni svetniki v Trstu, gg.: Avgust Jakopič, Artur Fleirec in Emil vitez Nadamlenski, so postali višji sodni svetniki. Računski praktikant pri finančnem ravnateljstvu v Trstu, g. Karol Podreka, je imenovan rač. asistentom.

(Osebna vest.) Župnik pri Sv. Ivanu poleg Trsta, č. g. Ivan Treven, je imenovan papeževim komornikom z naslovom „monsignore“. Odlikovanec je častitljiv starček, ves vnet za svoj narod.

(Goriški dež. zbor) je imel do sedaj samo eno sejo. Dne 27. in 29. m. m. so hoteli sklicati zopet seje, toda ker ni bilo slovenskih poslancev, ne kardinala nadškofa dr. Missie, ni bila zbornica sklepčna ter se je obakrat zopet razšla. Lahki so vsled tega hudo zamerili novemu kardinalu, in dež. glavar mu je očital naravnost, da ni mož-beseda.

(V Gorici) razkrivajo čimdalje lepše irredentovske zarote. Nedavno so zaprli bivšega urednika „Sentinelle“ Corsiga, kateri je baje v zvezi z že zaprtim Codermazom.

(Strele je ubila.) Na Pečinah na Goriškem je udarila dne 20. m. m. strela v malo smreko pod katero je baš pribežal od dela na polju 33letni kmečki sin Fran Logar in ga ubila.

(Slovenska ljudska šola v Gorici pred upravnim sodiščem.) Dne 27. t. m. se je ukvarjalo upravno sodišče na Dunaju z dvema pritožbama mestne občine v Gorici zoper ministerstvo, ki je pustilo konfiscirati en del mestnih dohodkov kot prispevek za slovensko mestno ljudsko šolo. Upravno sodišče je razveljavilo dotično ministersko odredbo, v ostalem pa je pritožbo odbilo. Slovenska zahteva je zdrčala mnogo nižje in treba bo nadaljevati napenjanje.

(Istrski dež. zbor) je sprejel nedavno zakon za občuten davek na bicikle. O tem davku se je govorilo že skoraj v vseh dež. zborih, izvel pa ga je dosedaj le istrski.

Druge avstrijske novice.

(Kriza v državi.) Vedno še ne vemo, kako se bo nagodbena kriza rešila. Mažarski listi pišejo zelo samozavestno ter so edini s splošnim

mnenjem ogrskih politikov, da ima edino Szell prav, ki se pa tudi ne sme odmakniti. V Avstriji podpira grofa Thuna le malo merodajnih faktorjev, sam zunanji minister grof Goluchowski spletkari proti njemu. Potem pa skoraj ni čudno če Thunove zahteve podležejo, z njimi pa tudi — njegovo ministerstvo. Že se govori, kakor o dognani stvari, da sestavi po Thunovem odstopu grof Kielmannsegg uradniško ministerstvo. Ne katere stranke zahtevajo kot edino rešitev krize, da se skliče državni zbor, česar pa se vlada zopet boji. Mnogo se pričakuje tudi o cesarjevem osebnem posredovanju med avstrijskimi in ogrskimi ministri, katero se je vršilo v sredo.

(V kadetske šole) se bodo sprejemali mladenčji v Avstro-Ogrski do 15. avgusta t. l. Prošnje z vsemi potrebnimi dokazili je poslati naravnost poveljstvu najbližnje take šole.

(Vojaškega šulferajna ne bo!) Čez noč se je bila pojavila nova nemška ideja po nemškem šulferajnu za avstrijsko vojaštvo, čez noč pa se je morala tudi umakniti združenim protestom vesoljnega nemškega časopisja v Avstriji. Svoje visokoleteče nakane so sedaj posadili na bolj zmerno stališče. Posebnih srednjih šol za vojaške otroke ne zahtevajo, temuč hočejo ustanoviti le štipendije za one vojaške otroke, kojih starši bivajo v kraju, kjer ni prilike, da bi se nemščine učili. Celó v tem je preveč ozira, če bodo vzeli denar za štipendije iz državne blagajne.

(Nižjeavstrijski dež. zbor) je sprejel zakonski načrt za volilno reformo. Ista je prirejena po Luegerjevih nazorih ter le njegovi stranki v korist, zaradi tega so levičarji od seje izostali, sklicali dne 29. m. m. na Dunaju 12 protestnih shodov z velikimi demonstracijami.

(Parlamentarna svoboda na Hrvaškem.) Narodni zastopnik dr. Fr. Vrbanič je sklical dne 28. m. m. tri shode svojih volilcev v Hlebino, Sigetce in Petoranec, da bi jim podal račun o svojem delovanju. Povsod pa je poslala oblast orožniško asistenco ter mu zabranila shod.

(Zagrebsko gledališče) je imelo v letošnji sezoni 38.000 gld. primanjkljaja. Baje so tega vzrok opere, katere niso občinstvu ugajale.

(Spomenik avstrijske zmage pri Kolinu) na Češkem se je odkril dne 27. m. m. Cesarja pri tej slavnosti je zastopal nadvojvoda Oton. Leta 1757 dne 18. junija je sloveči avstrijski vojskovodja Daun prvičkrat premagal pri Kolinu do tedaj nepremagljivega pruskega kralja Fridrika II. Štirinajst pruskih batalijonov je bilo porazenih.

(Tretja višja gimnazija v Bosni) V jeseni otvorijo v Dolnji Tuzli že tretjo višjo gimnazijo v okupiranih deželah. Ena je dosedaj v Sarajevu, druga v Mostaru.

Ogled po širnem svetu.

(Srbsko vseučilišče.) V Belemgradu izdeluje posebna komisija načrt za ustanovitev vseučilišča, ki naj bi imelo pet fakultet: bogoslovno, pravno, modroslovno, medicinsko in tehniško.

(Bolgarsko sobranje) je otvoril dne 28. m. m. knez Ferdinand v prisotnosti princeze Klementine in princa Filipa Koburškega ter princev Borisa in Cirila s prestolnim nagovorom, v katerem je spominjal, da je Bolgarska z vsemi sosednjimi državami, pa tudi z osloboditeljsko Rusijo v najlepšem soglasju.

(V Italiji) bodo baje s kraljevo odločbo pomilostili vse one, ki so zaradi lanskih izgrediv zaprti. Kraljev pomilovalni odlok izide dne 4. t. m.

(Mirovna konferenca.) Oba vojna odseka sta razpravljala načrt o vojnih razsodiščih, kakršnega je predložila Rusija. Večina točk se je sprejela nespremenjenih. Vsled tega načrta bi morala vsaka država, ki je v prepiru z drugo, zaznamovati po eno povsem neprizadeto državo, in te dve bosta potem razsodili o pravici ali krivici.

(V Španiji) je umrl najslavnejši španski politik tega stoletja, Emilio Castelar. Že kot visokošolec je nastopal kot oznanovatelj svobodne republikanske ideje. Kot vseučiliščni profesor je bil zaradi udeležbe pri vstaji na smrt obsojen, vendar je ubežal na Francosko. Kmalu po svojem povratku je bil izvoljen ministerskim pred-

sednikom za časa brezvladja ter je kot tak zatrl z vojaško silo vstajo Karlistov. Kot jako dober govornik potegoval se je celo življenje, naj bi sprejela Španija napredne naprave, kakor so splošna volilna pravica, svoboda tiska in veroizpovedanja, porotne obravnave in obvezni šolski pouk. Vsega tega še namreč Španija danes nima.

(Puškinova slavnost v Petrogradu.) Dne 26. majnika t. l. je minulo sto let, kar se je rodil Rusiji pesnik Puškin, ki je obdržal pervenstvo med ruskimi pesniki. V proslavo njegove stoletnice se vršijo v Petrogradu od 7. do 11. junija t. l. velike svečanosti.

(Prognanstvo v Sibirijo), kar je na Ruskem pač najhujša kazen za razne politične zločine, misli car Nikolaj II. odpraviti. Mesto prognanstva se uvede času primerna kazen ter se bo tudi današnjim prognancem stanje v Sibiriji zboljšalo.

(Na Kreti) so se razmere tako zboljšale, da odpošljejo Rusija, Francija in Italija večino svojega vojaštva v domovino.

(Kuga v Egiptu) V velikem trgovskem mestu Aleksandriji se je pojavila kuga ter je že nekaj oseb pomrlo. Ker imajo tudi avstrijske pomorske družbe n. pr. Lloyd, trgovinsko zvezo z Aleksandrijo, je nevarnost, da se zaperi ta bolezen tudi pri nas. Tržaški mestni svet in zdravniška zbornica sta sklenila vse potrebno v obrambo. Vsaka iz Egipta prišedša ladja se zunaj mesta ustavi ter se pošljejo vsi potniki na 8 dni v opazovališče v lazaret; takšna zdravniška odredba se imenuje „kvarantena“.

Dopisi.

Žalec. (Občni zbor južnoštaj. hmelnjarskega društva.) Načelnik društva, gospod dr. Bergmann, prične sejo o pol štirih popoldne, pozdravi prisrčno mnogoštevilno zbrane navzočnike, zahvali gospoda deželnega poslanca dra. Dečko za njegov prihod in ga prosi, da bi v deželnem zboru zastopal interese hmelnjarstva. Na to je tajnik društva podal sledeče poročilo: Delovanje hmelnjarskega društva v pretečenem letu bilo je prav živahno. Vršilo se je 12 odborovih sej in eden občni zbor. Opravilni zapisnik kaže 351 števil. V odborovi seji dne 31. januarja izjavil se je odbor za ustanovitev centrale na Dunaju v obrambo poljedelskih in gozdarskih interesov pri sklepanju trgovinskih pogodb ter je delegatom k osnovalnemu zboru, ki se je vršil dne 1. marca 1898 na Dunaju, imenoval gospoda dra. Bergmann, eventualno gospoda Vinka Vabič. Ker je bil prvi zadržan se udeležiti zborovanja, je zadnji zastopal hmelnjarsko društvo pri omenjenem zboru. V tisti seji se je vsled poziva dunajske kmetijske družbe z dne 17. januarja 1898, št. 1041, sklenila resolucija zastran odprave prometa z mlinskimi izdelki. Dotične peticije odposlale so se visokemu ministerskemu predsedništvu, visokemu poljedelskemu in trgovinskemu ministerstvu. Vsled poziva slavne trgovinske in obrtne zbornice z dne 13. januarja 1898, št. 92, se je tisti dne 6. februarja predložilo natančno poročilo o razmerah pridelovanja in razvoju hmeljnih nasadov, o pomnožbi taistih, eventualno o pomanjškosti hmelnjarstvu odmejenega sveta, dalje o letini, o vplivu vremena na hmeljevo rastlino, o prodajnih razmerah in premikanju cene ter o razmerah glede konkurence. Z dopisom slav. hmelnjarskega društva mesta Žatec z dne 28. februarja 1898, bilo je južnoštajarsko hmelnjarsko društvo naprošeno, sestaviti kar najbolj natančen seznamek o množini hmeljnega pridelka na Južnem Štajarskem. To težavno delo hotel je odbor izvršiti s pomočjo občin, kar pa je popolnoma izpodletelo. Po drugi zelo zanesljivi poti poizvedel je odbor, da se je v pretečenem letu na Južnem Štajarskem pridelalo 6000 meterskih centov hmelja — to je dve tretjini dobre letine. Dne 21. marca se je v odborovi seji sklenilo, slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu prositi, naj bi blagovolilo ukreniti, da bo pošta, ki dospé zdaj šele opoldne v Žalec, prihajala tja že ob 6. ali 7. uri zjutraj, da bodo adresati prejeli pisma že o pol osmih ali ob osmih, in ne šele ob devetih ali pol desetih predpoldne, kakor se to godi zdaj, in zlasti prav pogosto ob hmeljni trgatvi. Torej dobro obrazloženi prošnji slav. poštno

ravnateljstvo — žal! — ni ugodilo. Ker so se dosihmal pošiljala zelo različna poročila o stanju hmeljnih nasadov iz raznih krajev Južnega Štajarja v razne strokovne liste, zato se je po navetu gospoda oskrbnika Kučera v odborovi seji dne 24. maja 1898. sklenilo, da preskrbi društveno vodstvo poročanje o stanju hmeljeve rastline, o letini, o tržni tendenci in o tačasni ceni hmelju na Južnem Štajarskem. V ta namen naprosili so se poedini, večji hmeljni pridelovalci v raznih krajih Južnega Štajarja, da pošiljajo poročila iz svoje okolice društvemu vodstvu, katero bode potem sestavljalo v presledkih 2—3 tednov skupna poročila in jih prijavljalo v „Gospodarskem Glasniku“ in v „Nürnberg und Saazer Brauer und Hopfen-Zeitung“. Gospod baron Wittenbach v Kapli, gospod Adalbert Stiger v Slovenski Bistrici in gospod Jakob Janič v Freienbergu pri Celju odzvali so se prošnji društvenga vodstva, za ta trud izreka se jim tukaj prisrčna zahvala. V skupnih poročilih sestavilo in prijavilo se je devet. Vabila k pošiljanju na časno hmeljno razstavo na Dunaju leta 1898. poslala so se 76 pridelovalcem hmelja, 23 občinskim uradom in utedništvom domačih časopisov. V odborovi seji dne 16. julija se je sklenilo poprašati razna hmelnjarska društva na Avstrijskem, ali bi ne hotela zamenjavati avtentična poročila o stanju hmeljnih nasadov itd. z južnoštajarskim hmelnjarskim društvom. Taka vprašanja so bila poslana hmelnjarskemu društvu za mesto Žatec, potem za okolico Žatec, v Polepu, v Rakovniku in Fürstenfeldu, hmeljni znamenovalnici v Oušteku in poljedelskemu in gozdarskemu okrajnemu društvu v Davbi. Skoro vse korporacije so izjavile, da bodo v prihodnje avtentična poročila o stanju hmeljeve rastline itd. priobčevale v primernih presledkih v časopisih. Ker je „Grazer Volksblatt“ prinesel poročilo o cenah južnoštajarskega hmelja, ki ni bilo resnično, poslal je imenovanemu listu dne 13. avgusta popravek. V odborovi seji dne 23. avgusta je bilo sklenjeno, da se tudi v prihodnji hmeljni dobi dadó dopošiljati brzojavna tržna poročila iz Žatca, in da se tista razglašujejo na črni deski v občinski hiši. Zastran hmeljne cene v pretečenem letu omeniti se mora nastopno: V prvem tednu septembra meseca prodalo se je 100 kilogramov hmelja po 110, 115, 120, 125, gld., torej poprek po 118 gld. V drugem tednu septembra plačevala se je jednaka množina po 125 do 130 gld., torej poprek po 127 gld. V 3. in 4. tednu septembra veljalo je 100 kg. hmelja 125 do 140 gld., poprek torej 132 gld. V prvem tednu oktobra meseca 140—160 gld., poprek 150 gld., v drugem tednu oktobra 160—200 gld., poprek 180 gld. Ko je bilo poročilo o delovanju na znanje vzeto, predložil je društveni blagajnik letni račun, katerega sta gospod Robert Zanier iz Št. Pavla in gospod Vinko Janič pregledala in potrdila. K točki 4. dnevnega reda: Razgovor o udeležbi svetovne razstave v Parizu 1900 povzame besedo načelnik društva, gosp. dr. M. Bergmann. Govornik razloži vrednost, ki jo imajo razstave v obče, ter povdarja zlasti važnost razstave našega južnoštajarskega hmelja, ki se vsako leto hipoma razproda, vendar pa še v svetovni kupčiji ni na tako dobrem glasu, kakor zasluži. Razstava in premovanje južnoštajarskega hmelja na Dunaju v pretečenem letu mu je takoj močno povzdignila ceno. Poskuševališče za pivarico na Češkem objavilo je lansko leto poročilo z naslovom: „Ocenjevanje hmelja po njega zunanjih svojstvih“. Iz tega poročila prečita gospod poročevalec one odstavke, ki zadevajo južnoštajarski hmelj. Kar se tiče velikosti hmeljnih nasadov, zavzema Štajarska med vsemi deželami na Avstrijskem tretje mesto. Stran 6: Na „Štajarskem začeli so hmelj saditi v pričetku 50tih let; prideluje se tukaj zelo rani in pozni hmelj, zlasti pri Žalcu in Fürstenfeldu.“ Stran 15: „Štajarski hmelj (iz okolice žalske) ima male značilne bučice z nežnimi storžiči (tudi recelj je nenavadno tenak, — hmelj iz oušteškega okraja [zeleni hmelj] ima okrogle bučice in tudi lepo oblične storžiče, ali ti so navadno na svojem spodnjem koncu debeli in morajo se potem tudi kot debeli — slabši oznamovati.“ Stran 44: „Štajarski hmelj (iz okolice žalske) odlikuje se s svojimi majhnimi bučicami in primerno tan-

kimi storžiči, zelo tankimi recelji, dobro ohranjeno svežo barvo in lepim leskom. Vкупni duh je intenziven, dišaven, ki se tudi pojavi, če hmelj manemo.“ Stran 48: „O outhkem zelenem hmelju, o gornjeavstrijskem, potem o frankovskem in alzacijškem hmelju je znano, da ima večinoma duh po česnu“. Od visoke vlade sestavljeni poljedelski in gozdarski posebni odbor v Pragi za svetovno razstavo v Parizu 1900 poslal je hmelnjarskemu društvu poziv s prošnjo, naj bi se pridelovalci izpodbujali k udeležbi svetovne razstave. Da se pa bode v Parizu razstavilo tekmovalno blago, priredila se bode to leto v Pragi predrazstava, po kateri se bode šele določilo, kateri pridelovalci imajo za svetovno razstavo pripravno blago. Sklenjeno je bilo, ugoditi želji posebnega odbora. Vabila za predrazstavo se bodo pravočasno razposlala. Pošiljanje se izvrši potom društvenga vodstva in sicer le za društvenike. K točki 5. dnevnega reda: „Naprava hmeljnica v Žalcu“ govorila sta gospoda Vinko Vabič iz Žalca in Adalbert Walland iz Celja. Po 1 in pol ure trajajoči, zelo živahni razpravi pripoznala se je naprava hmeljnica kot nujno potrebna. Z izvršitvijo tega sklepa poverilo se je društvu vodstvo, ki stopi v ta namen v dogovor s kmetijsko zadrugo v Žalcu. K skupnim sejam in posvetovanju povabiti je gospoda deželnega poslanca dra. Dečka in Adalberta Wallanda iz Celja. Razprave so se vdeležili gospodje: Ad. Walland, V. Vabič, dr. Dečko, dr. Bergmann, J. Kač, Ant. Petriček, R. Zanier, J. Janič, J. Kučera in Fr. Roblek. Zatem poročal je gospod J. Kučera, oskrbnik graščine Novo Celje o pojavljanju hmeljnega škodljivca *Plinthus porcatus*. Tisti se vkljub jesenski rezatvi, visokemu nasipavanju, iztrebljanju samorastnega hmelja in vsem drugim priporočenim sredstvom nahaja v hmeljnikih z lahko, rahlo zemljo v nepomanjšanim številu, dočim ga v hmeljnikih s težko zemljo ni bilo in ga tudi zdaj ni najti. Ker celo učenjaki nič gotovega ne vedó o življenju tega škodljivega rilčkarja, in ker najbrž pravega hrošča v hmeljni rastlini živeče ličinke še nikdo videl ni, oziramo, da se ni prav označil, zato so se v hmeljnikih novoceljskih — po zaukazu gospoda grofa Salma — ukrenile obširne naredbe, da bi dobili pravega *Plinthus porcatusa* v roke. Sklenilo se je, naj bi razumni hmelnjarji pridno zasledovali to zadevo. Če kdo kaj zasledi in izkusi, je prošni, da to naznani društvemu vodstvu južnoštajarskega hmelnjarskega društva. Ko so bili še sprejeti predlogi gospodov Walland in Žigan, da bi društveno vodstvo prosilo pri c. kr. priv. južni železnici in pri ravnateljstvu c. kr. avstr. državnih železnic za znižane tarife za prevažanje hmelja in hmeljnih kolov, končan je bil občni zbor o pol osmih zvečer.

Anton Petriček
društveni tajnik in blagajnik.

Iz Griž. Nove orgle v lurski cerkvi pri Grižah so bile dne 16. aprila blagoslovljene. Iste sta izdelala brata Zupan iz Kamne gorice na Gorenjskem. Ker sem bil povabljen, da to godelo temeljito pregledam in poskusim, si dovoljujem tole poročati:

Načrt (dispozicija) orgel je ta: Prvi manual ima 54 tipk, in sicer je: Principal 8' stopni, gamba 8' stopni, bordun 16' stopni, flute octaviante 8' stopne, octav 4' stopni, mixtur 2' stopni 3—4—5 vrsten.

Drugi manual ima tudi 54 tipk, in sicer je: Principal (goshj) 8' stopni, aeoline 8' stopni, flauto traverse 8' stopni, voix coeleste 8' stopni.

Tipni obseg v pedalu šteje 27 tipk, in sicer: subbas 16' stopni pokrit, octavbass 8' stopni odpr.

Postranske premembe: Pedal Coppel k 1. in 2. Man. Manual Coppel k 2. Manualu.

Zbiralni vlaki: a) piano b) mezzoforte c) forte.

Posebnosti v teh orglah so: V okusno izdelani omari leži meh in njega dve sesalki, kateri sta tako umetno napravljeni, da si pri kratkih skladbah igravec lahko sam priskrbi potrebnega zraka. Pot do piščal ni pnevmatična, temuč dobivajo potrebnega zraka skoz jako umetno izdelane stožke (Kögellade), da niti pri zaprtih premenih ni opaziti ali slišati ropota, kakor je to pri starejših orglah. Na novo iznajden odmeval-

valnik (Echowerk) se pritiska z desno nogo, ter napravi na poslušalca mogočen utis, kar se tiče naraščaja in padanja nežnih premenov na tipkah druge vrste. Na igralni mizi, katera stoji spredaj, se ložje igra nego na najfinejšem umetno izdelanem glasovirju. Barvo kakor tudi intonacijo posameznih premenov sta imenovana strokovnjaka zelo dobro izvršila, posebno pri obeh principalih, octavianti in voix coeleste. Glas polnih orgel ni sirov ali kričeč, temuč zelo enakomeren in veličasten. V milobi posameznih premenov, mehanike in drugih del bi se dalo še mnogo pohvalnega omeniti. A ker sta imenovana slovenska umetnika široko znana, je kaj takega nepotrebno. Živela umetniška obrt na domačih tleh!

Velike zasluge ima griški č. gospod župnik, kojega trud in skrb je, da ima ta cerkev res umetne orgle pravih mojstrov — veščakov.

Da, griškim faranom naj ne bode žal, ker so ob tej priliki darovali kako vsoto ter s tem pokazali, da so goreči kristjani in prijatelji krasote v svetišču božjem, temuč ponosni smejo biti, ker imajo sedaj najboljše orgle, kar jih je v Savinski dolini.

Končno je omeniti, da naj bi se po naših krajih glede naprave novih orgel oziralo na večše mojstre, ne pa na one, ki izvršujejo za kakih 500 ali 1000 gld. Bog zna kako velikansko in kričeče godalo, h kateremu pa se mora skoraj vsako leto klicati zdravnik, ki zahteva za malo popravilo koj par stotakov ali še več. Torej previdnost!

Karol Bervar.

Iz Laškega. V Četrtek dne 25. majnika t. l. so nesli k zadnjemu počitku gospoda Jerneja Kačiča, posestnika pri Sv. Mihaelu nad Laškim. Z njim smo izgubili laški Slovenci zopet jednega od naših narodnih boriteljev. Gospod J. Kačič, je bil dolga leta ud tamošnjega krajnega šolskega sveta in je kot takšen mnogo dobrega storil za slovensko ljudsko šolo. Mladež te šole mu je zato bila vedno hvaležna ter ga je sedaj spremljala na pokopališče. Pri tem se je pa videlo, kakšno zanimanje imate naši gospodični učiteljici za slovenske šolske prijatelje, kakor je bil gospod Jer. Kačič. Ena učiteljica je spremila otroke samo do mosta ter se zopet vrnila nazaj. Mislila si je: „das ist ein Unsinn“, da bi hodila k tacemu pogrebu. Druga pa se celo nič ni pustila videti. Vprašajmo pa, kaj more temu vzrok biti. „Slabo vreme je bilo“, bodo nam odgovorile. To je istina, a pravi vzrok le ni. Evo pojasnila: Gospod J. Kačič se je namreč bojeval vse svoje žive dni za pravice slovenskega naroda, in je s tem bojem nabral tudi dosti sadu za laške Slovence. Zategadelj so ga laški nemčurji pisano gledali, a on se jih ni ustrašil. Ostal je zvest sv. jemu narodu, ga ni zatajil, kakor pa naši gospodični učiteljici. Doma iz slovenskih pokrajin, nočete poznati več svojega materinega jezika, ampak hočete imeti „deutsche Gesinnung“. Na slovenski šoli učiti, od slovenskih kmetov krvavo zaslužene vinarje pobirati in za nemško stvar delovati se ne sramujete, pač pa jih je sram, svoj materin jezik v časti imeti in slovenske šolske prijatelje spremljati do hladnega groba. Žalostno, a resnično!

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj za naše vinorejce.

Spisal A. Žmavc.

(Konec.)

Sode moramo imeti vedno štrihoma polne, potem jih dobro zabijemo; tako se branimo najbolj tudi bakterijam (glivicam), ki nam vino okisajo (Mycoderma aceti). Za življenje potrebujejo zraka, ki ga jim ne smemo privoščiti.

Človek bi torej mislil z ozirom na to, kar smo do zdaj omenjali, da je zrak prava nesreča za kletarja, vendar temu ni tako. Uprav zrak, in sicer kisik (O), provzroča po drugi strani zorenje, čiščenje vina. Zato ne zori vino v steklenih posodah ali v sodih iz cementa, ker ne more zrak skozi steno do vina. Les ima pa fine luknjice, skozi katere se prerine zrak laglje, nego nasprotno tekočina.

V to svrhu vino tudi pretakamo.

Pretakanje je najvažnejše delo, katerega izvršujemo v kleti. Namen mu je, da odstranimo

drože, ki so se nabrale na dnú soda; zakaj od njih dobi vino neprijeten okus in duh, — ter pride kisik zraka do večjega vpliva, a v tesneje dotiko z vinom; on provzroča, da postaja vino kalno, ker se kemično spaja z raznimi snovmi (oksidira jih), koje se radi tega kot neraztopljive spojine izločijo iz vina. To je pa potrebno, ker bi sicer vino na zraku vsikdar postalo kalno.

Pogostoma pretakanje je zlasti potrebno, ako ima mlado vino zoperni duh po žveplenčevem vodik (H₂S), ker smo grozdje močno žveplali proti grozdni plesnobi (Oidium Tuckeri).

Prvikrat pretakamo okoli Božiča, ko se je novo vino že učistilo. Kakšni morajo biti sodi, v katere ga pretakamo, o tem smo že govorili. Vendar vsak sod oplahni prej z vodo, ker ti sicer popije veliko vina, ako je jako posušen.

V drugič pretakamo začetkom spomladi, predno prične vino drugič kipeti, torej marca ali aprila meseca, da drože zopet odstranimo, ki bi se sicer pomešale z vinom. Vino prične kipeti navadno takoj, ko ga pretočimo v drugo; to je provzročil zopet zrak, in sicer kisik, kakor vedno. Ako je primerno toplo, kisik takorekoč poživi glivice (drože), ki so mirovale čez zimo. Seveda ne sme tudi to pot biti sod čisto napolnjen, tudi zabiti ga ne smemo z masivnim čepom, — ravnati moramo skoraj tako, kakor v jeseni.

Ako je klet prav hladna (temperatura skoraj vse leto jednaka), izostane ali pa le prav kratko traja drugo vrenje, ki je torej nepopolno ter se ponavlja še par let.

Kakršne razmere so večinoma pri nas, pač lahko rečemo, da skoraj povsod z drugim vrenjem vino večinoma konča ta proces; od tega momenta je še le pravzaprav mlado vino postalo v resnici — vino.

Pretočimo ga še jedenkrat poleti, ker se je nabralo zopet nekaj drož, ter potem še pred prihodnjo trgatvijo.

Pozabiti ne smemo nikoli, da moramo vse sode z vinom po drugem vrenju zopet redno napolnjevati, nesnago od vehe vedno odstranjevati ter sod dobro zabijati.

Nekaterim so že poznate tudi čiste drože (reingezüchtete Hefe), ki jih dobivajo od divjih drož v moštu. Zdi se mi, da jih je štajarski deželni odbor celo razpošiljal vinárjem. Njih uporaba je začetkoma več obetala, nego se je do zdaj uresničilo. Kdor ima priliko, to stvar dobro preštudirati, zapopade prav lahko težkočo uspešne, splošne praktične uporabe čistih drož v kletarstvu; služijo nam samo v posameznih slučajih. Ne zdi se mi pa primerno, o tem govoriti na tem mestu obširneje. — Čisto drugi pomen imajo čiste drože v pivovarnah. To je jeden glavnih momentov, s kojim mora pivovar računati, poleg dobrega ječmena, hmelja in — vode.

Malo ljudij je, ki bi bili s tem zadovoljni, kar jim je dal Bog, ali kar so si v resnici sami pridelali (slabo vino jim dá Bog, a dobrega pridelajo si sami?) Če vidi gospodar poleg par polnih sodov prazen sod, dobi včasih zlobne misli: popraska se za ušesi, srce jame mu biti hitreje, češ: kaj ko bi še ta sod napolnil? Malo vodke, ki jo posladkam s cukrom, pa nekaj tropin, seveda nekoliko dobrega mošta povrh, pa bo to čisto dobra kapljica, — z drugim se že pomeša!

Novi nasadi stanejo precej denarja, in tako si mislijo nekateri hitro poplačati ves trud in stroške. Vem celó za neki dobro znani vinorodni kraj, kjer se je sličen način pomnoženja vina razširjal ko kužna bolezen. Pa kaj je posledica tega? Solidni trgovci z vinom izogibajo se takih krajev, in pošteni vinorejci trpijo po nedolžnem.

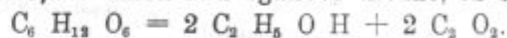
Sladkor dodevajo pa tudi moštu, ki ga ima od narave premalo. S kemično analizo se take „pančarije“ spoznajo, ker so namreč različne sestojine vina v nekem gotovem razmerju med seboj. Torej tudi „pančar“ mora biti precej brihtne glavice, da ga takoj ne zgrabi človeška pravica; toda prej ali slej ima se vendar zagovarjati pred sodnikom na tožni klopi.

Že predaleč sem zašel, a mislil sem le povdarjati, kar sem že večkrat prej storil v tem listu, da moramo odločno zahtevati od vlade, da napravi konec takemu nepoštenemu počenjanju nekaterih podjetnikov (večinoma so to Židje!). Kako nevarni so taki krivični tekmeči

poštenemu vinorejcu, naj navedem v dokaz sledeče: neki ogrski židovski slepar je razpečaval popolnoma umetno vino, liter po 20 kr.; pa če bi ga bil prodajal liter po 2 kr., imel bi bil še vedno lep čisti dobiček!

Zanimivo je pa vendar vedeti, kaj se zgodi s sladkorjem (Rohrzucker, C₁₂H₂₂O₁₁), ki ga dolenemo moštu. Med vrenjem izgineva ter prehaja v alkohol in ogljikovo kislino, kakor sladkor, ki je že od narave v moštu, vendar ne neposredno. Kajti umetno pridjani sladkor je različen od sladkorja v moštu oziroma grozdju. Sladkor mošta je dvojen, namreč dekstroza in levuloza (C₆H₁₂O₆). Dodani beli sladkor mora se še le premeniti v jednaka dela dekstroze in levuloze, pri kojem procesu se spoji z vodo, namreč: C₁₂H₂₂O₁₁ + H₂O = C₆H₁₂O₆ + C₆H₁₂O₆ = 2 C₆H₁₂O₆.

To je takoimenovana inverzija, koja provzročijo drože, potem še le lahko razpadata nova sladkorja v alkohol in ogljikovo kislino, in sicer:

Ta kemična jednačba seveda ni pravilna, ker nastajajo poleg alkohola (C₂H₅OH) in ogljikove kisline (CO₂) še drugi produkti, ki jih deloma poznamo, deloma pa tudi ne; v toliko je pa vendar praktična, ker nazorno kaže, da razpada sladkor na polovico v alkohol, na polovico v ogljikovo kislino, ako drugih postranskih spojin ne upoštevamo. — Sladkor sme se dodati le moštu, ki ima še zdrave, živeče drože; kajti te so neobhodno potrebne, da ga prevedejo v dekstrozo in levulozo, sicer ne more kot tak vzkipeti. — Vinom dodevajo čisti alkohol.

Glavno pa je, kar si moramo dobro zapomniti, ako hočemo dobiti trpežno, dobro, dozorelo, zdravo vino, da pazimo zlasti na snago v vsakem oziru, na pravočasno pretakanje (o štirih najvažnejših praznikih v cerkvenem letu), na dopolnjevanje sodov z dobrim, zdravim vinom; ne pozabimo pa tudi, da kupcu:

Vince vsel' najbolj diši,
Vode poleg če nič ni.

Književnost.

(Jezus Kristus pravi Bog.) Pregled najvažnejših dokazav o temeljni resnici krščanske vere. Spisal dr. Ivan Svetina. Knjiga se dobiva v „Katoliški bukvarni“ in pri J. Bonaču v Ljubljani za 40 kr., po pošti 3 kr. več. Čisti dohodek je namenjen notranji upravi gimnazijske kapelice sv. Alojzija v Ljubljani.

(Venček cerkvenih pesmi za šolarje) katerega je izdalo in založilo kat. tiskovno društvo v Mariboru, obsega na 48 straneh 30, po cerkvenem letu razdeljenih cerkvenih pesmi. Pridjane so tudi kratke mašne molitve, molitev pa tihi sv. maši in skrivnosti sv. rožnega venca. Velja komad 10 kr., 50 komadov 4 gld. in 100 komadov 6 gld. 80 kr. proti predplači. Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 30 kr. Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroške ulice šte. 5.

Razne stvari.

(V enem letu rodila pet otrok.) V Vrbašiču v bihačkem okraju je rodila Franka Petrovič, žena Jandre Petroviča, v enem letu pet otrok, in sicer prvokrat dva, drugokrat tri.

(Ruski častniški dvoboji.) V nekem ruskem uradnem listu bilo je te dni brati naslednje smešno resno dogodbico: Dva častnika pri istem polku, intimna prijatelja že izza šolskih dni sta nekoč v svoji sobi precej dolgo pila in se pijanosti sprla. V tem prepiru je dal A. B. krepko zaušnico. Drugo jutro na vse zgodaj po zveze polkovni poveljnik častnika B. k sebi razvil se je naslednji dvogovor: „Se li spominjate, kaj se je zgodilo z Vami sinoči po večerji?“ „Nič posebnega se ni pripetilo, gospod polkovnik!“ „Prav nič?“ „Ne spominjam se ničesar!“ „No, povem Vam pa jaz: Prejeli ste od polkovnika A. krepko zaušnico, ker mu niste dovolili sneti puške s stene. Se li spominjate tega?“ „Ne, gospod polkovnik! Oprostite, bila sva oba vinjena in ako se je kaj takega pripetilo, zgodilo se je v nevednosti in brez slabega namena.“ „O namenu sploh ne sodim. Jaz poznam le dejstva. Pripetilo se je to pred pričami, v prisotnosti dveh častnikov drugega polka. Kako nite oprati svojo čast in dobiti zadoščenja prizročni razžalitvi?“ — „Razžaljeni“ se napačno svojemu prijatelju, katerega najde še speč v postelji. Zbudi ga in mu pravi: „Se li spominjate?“

minjaš, kaj si včeraj storil?" "Kaj neki? Pijan sem bil. Kaj pa je?" "Vdaril si me v obraz!" "Kaj?" zakliče A. in poskoči s postelje. "Odpusti, odpusti mi, bratec. Bil sem do vrha nadelan! Kajne, da mi odpuščaš?" "Saj mi je vse znano, toda dve priči sta bili navzoči in sta naju izdali in..." "In polkovnik te je pozval k sebi?" "Razžaljeni" je molče prikimal. — Kmalu potem sta si stala nasproti z orožjem v roki. Jdnega je umorila krogla, ki tokrat ni zgrešila svoje poti, drugemu se je pa same žalosti zmešala pamet.

(Čudna pravica.) V Nju-Jorku je do nedavno obstojala pravica za moše, da so smeli svoje žene nabiti s palico, samo da ni bila batina debelejša od sodnikovega palca. Tedaj je pač bilo ženskam mnogo na tem, da sodniki niso bili veliki in debeli ljudje.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Č. g. Matija Eferl, kapelan pri Sv. Rupertu nad Laškim, za muto solo 1 gld. — Sl. posojil. v Črnomlju 10 gld. — Sl. posojil. v Pišecih 5 gld. — G. Fr. Lavtičar, učitelj v Kamni Gorici, 1 gld. kot donesek za mesec sušec in mali traven. — G. Jos. Ivančič v Ljutomeru je nabral za muto solo 5 gld. in sicer so darovali po kroni gg.: Fr. Brglez, Roman Pekonja, Jos. Ivančič, Janko Karba, dr. A. Mihalič, Fr. Schneider, Fr. Sršen, K. Skočir in Josip Weigl. G. veletržec Vaso Petričič v Ljubljani od prodnega Ciril-Metodovega mila 32 gld. 23 kr. — Sl. obrtno pomožno društvo v Ljubljani 10 gld. — Ženska podružnica v Mariboru po gospe Anki Majcen 102 gld. 21 kr. — Moška podružnica v Trstu po bivšem denarničarju g. Viktorju Klinarju 155 gld. letos nabranih darov. — Po gospe A. Urbanek v Pragi 600 gld. kot skupiček akademije, prirejene od sl. društva "Šumadije" v korist koroških šolam. — Sl. uprav. "Slov. Lista" v Ljubljani 2 gld. — Sl. posojilnica v Žužemberku 15 gld. — Iskrena zahvala vsem darovalcem, zlasti požrtvovalnim bratom Čehom.

Blagaj. družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. maja 1899.

Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 3. uri 45 m. popoldne in ob 4. uri 13 m. zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 8 m. popoldne in ob 2. uri 04 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri — m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 9. uri 08 m. zvečer (do Ljubljane); mešani vlak ob 5. uri 55 m. zvečer. Ostende-Trst-brzovlak 5. uri 55 m. zjutraj (vsako sredo).

Odhod iz Celja proti Dunaju. Brzovlak ob 1. uri 29 m. popoldne in ob 1. uri 33 m. ponoči; poštni vlak ob 5. uri 21 m. popoldne in ob 2. uri 56 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri 26 m. zjutraj in 2. uri popoldne (do Brucka); mešani vlak ob 9. uri 42 m. popoldne (do Mürzschlaga). Trst-Ostende-brzovlak ob 11. uri 9 m. ponoči (vsaki četrtek).

Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 50 m. zjutraj in 4. uri 10 m. popoldne.

Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 44 m. zjutraj in 2. uri 40 m. popoldne.

Odhod iz Zidanega mosta v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 28 m. ter ob 5. uri popoldne.

Odhod iz Spielfelda v Ljutomer. Mešani vlak ob 7. uri 20 m. zjutraj in ob 2. uri 5 m. popoldne in ob 6. uri 55 m. zvečer (do Radgone).

Odhod iz Ljutomera v Spielfeld. Mešani vlak 4. uri 25 m. zjutraj (do Radgone), 8. uri 40 m. zjutraj, 3. uri 10 m. popoldne in 6. uri 25 m. zvečer (do Radgone).

Odhod iz Poljčan v Konjice ob 9. uri 10 m. popoldne in ob 5. uri 25 m. popoldne.

Odhod iz Konjic v Poljčane ob 7. uri 15 m. zjutraj in 2. uri 50 m. popoldne.

Odhod iz Pragerskega proti Ptuij itd. Brzovlak ob 3. uri 30 m. ponoči in ob 2. uri 55 m. popoldne; osebni vlak ob 9. uri — m. popoldne in ob 8. uri 10 minut zvečer.

Odhod iz Maribora proti Dunaju. Brzovlak ob 2. uri 56 m. popoldne, 3. uri 10 m. in ob 2. uri 30 m. zjutraj; poštni vlak ob 5. uri 27 m. zjutraj in ob 7. uri 40 m. zvečer; osebni vlak ob 7. uri 35 m. zjutraj (do Brucka), ob 9. uri 15 m. zjutraj in ob 6. uri 4 m. zvečer do Brucka; mešani vlak ob 12. uri 59 m. popoldne (do Mürzschlaga) Trst-Ostende-brzovlak ob 12. uri 29 m. ponoči (vsaki četrtek).

Odhod iz Maribora proti Trstu. Brzovlak ob 2. uri 22 m. popoldne in ob 2. uri 48 m. ponoči; poštni vlak ob 8. uri zjutraj in 11. uri 52 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 05 m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 7. uri 14 m. zvečer (do Ljubljane); mešani vlak ob 2. uri 35 m. popoldne. Ostende-Trst-brzovlak ob 4. uri 40 m. zjutraj (vsako sredo), osebni vlak ob 10. uri 30 m. popoldne (do Celja).

Odhod iz Maribora na Koroško. Brzovlak ob 3. uri 36 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 55 m. zjutraj in ob 9. uri 25 m. popoldne ter ob 3. uri 02 m. popoldne in ob 7. uri 45 m. zvečer do Celovca (vozi mej Sp. Dravogradom in Celovcem le od 1. junija do konca septembra), ob 1. uri 35 m. popoldne do Sp. Dravograda (začne voziti od 1. junija do konca septembra vsako nedeljo in praznik).

Koledar.

Petek (2.) Erazem, škof; Gvido, škof. — Sobota (3.) Klotilda, kraljica; Cecilij, sp. — Nedelja (4.) 2. pobnikošna. Kvirin, škof. — Ponedeljek (5.) Bonifacij (Dobromil), škof. — Torek (6.) Norbert, škof; Bertrand, škof. — Sreda (7.) Robert, opat; Lukrecija. — Četrtek (8.) Medard, škof; Maksim, škof. — Mlad 8. ob 7. uri 26. min. zjutraj.

Sejmi.

Dne 5. junija pri Novi cerkvi pri Celju. Dne 6. v Turniščah pri Ptuij. Dne 7. v Kapeli pri Brezicah. Dne 8. v Loki pri Zid. mostu, pri Sv. Martinu pri Slovenjem Gradcu in v Strasu. Dne 9. na Pilštanju, pri Sv. Marjeti na Drav. polju in v Trbovljah.

Loterijske številke.

Gradec 27. majnika 1899: 81, 35, 90, 59, 4.
Dunaj " " " 71, 62, 59, 32, 60.

Ženitbena ponudba.

28 let star udovec, s 6letno hčerko, trgovec blizu farne cerkve na Kranjskem, želi v zakon stopiti z gospico ne čez 28 let staro, lepega obnašanja, ako možno s 600—1000 gld. premoženja. Pisma s fotografijo proti povratku se prosijo poslati pod naslovom „Ljubezen“ poste restante Vače pri Litiji.

Zahvala.

Reditelja zadnjega Sokolovega „jour-fixe“ izrekata tem potom v svojem in Sokolovem imenu najiskrenejšo zahvalo „Pevskemu društvu“, gg. Salmiču, Perdanu in učitelju Bizjaku, kateri so požrtvovalno brez vsakotere odškodnine pripomogli k temu, da je ta zadnji „jour-fixe“ zares sijajno završil vrsto zabavnih Sokolovih večerov za to sezono.

Celje, dne 30. majnika 1899.

Reditelja.

Izjava.

Midva podpisana Jurij Fidler, po domače Pirš, posestnik v Zibiki, in Karl Fidler, posestniški sin v Zibiki, prekličeva vse, kar sva o veleč. gg. župnikih župnije zibiške od leta 1886 sem razžaljivega pisala in govorila, ker je vse neresnično in od naji le izmišljeno. Midva vse to obžalujeva, ter prosiva veleč. g. župnika Jožefa Kranjca v Zibiki zaradi tega odpuščenja.

Šmarje, dne 30. maja 1899.

Jurij Fidler.

Karl Fidler.

Izjava.

Jaz Helena Kovač, delavca soproga na Bregu, izrečem, da ni res, da bi bil g. Matija Morn, čevljarški mojster, ali njegov sin Janez mojega sina Franca tako tepel, da zaradi tega jeclja ali je postal kruljev.

(181) 1

Helena Kovač.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Okrajne posojilnice v Radečah“

registrovane zadrage z neomejeno zavezo koji se bode vršil

v nedeljo, dne 11. junija 1899 ob 3. uri popoldne v prostorih hotela „Narodni dom“ v Radečah.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Potrjenje računa za l. 1898.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskih pregledovalcev.
6. Razni nasveti.

V Radečah, dne 25. majnika 1899.

(184) 1

Načelstvo.

Vabilo

na

prvi občni zbor

konzumnega društva v Grižah

kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 11. junija 1899 ob 3. uri popoldan v hiši Andrej Čandra, v Zabukovci

s sledečim zporodom:

1. Določilo o kavicij ravnateljstva.
2. Nagrada ali plača ravnateljstva.
3. Zaradi namesčenja stalnih poslov.
4. Zaradi pristopa društva h kmetijski zadrugi za Spodnje Štajarsko v Zalcu.

Konzumno društvo v Grižah

registrovana zadruga z omejeno zavezo dne 31. maja 1899.

Predsedništvo.

Mecine (molc)

prodajam v svoji pivovarni v Laškem trgu. Ta sladna krma je najboljša piča za govejo živino.

(185) 3—1

Simon Kuček.

Kristijan Wolf

klobučar v Celji,

Kolodvorske ulice šte. 6

«pri cesarskem klobuku»

prodaja radi opustitve zaloge tujih inozemskih klobukov iste po jako znižanih cenah.

Nadalje priporoča najfinejše in lahke klobuke ter slamnike, jesenske lodnate in za turiste v različnih barvah. Svilene poslovne čepice od 30 kr. naprej, dobro znane domžalske slamnike za dečke od 15 kr. naprej.

(152) 5—5

Dr. Al. Praunseis

okrožni in zobozdravnik

v Celju, Ringstrasse 9

vijudno naznanja,

da se je povrnil

iz Dunaja,

kjer je dovršil zobo-

zdravniški kurz o celi

zobozdravniški tehniki in

ordinuje za vse bolezni od 9.—12. ure popoldne in od 2.—5. ure popoldne

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače varovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. (155)

Spomladansko sporočilo.

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: lipovo cvetje, bezgovo cvetje, bezgovo gobo, arniko, kamilice, tisočrože, pepelnove glavičke, malinsko šupo, rožičke (Mutterkorn), plavice, malinove jagode itd., sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzemem tudi še fizič vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češplje, bruske, itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Imam tudi krompir za seme

v zalogi, rožni in beli

„Pri dobrem pastirju“!

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogrsko:

Budimpešta, Frana-Jožeja trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. dec. 1897 K. 159,947.578—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. dec. 1897 „ 28,823.375—

Med letom 1897 je bilo od družbe izdanih 7468 polic

v znesku „ 67,331.352—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi ohraczi

dobe se brezplačno pri generalnemu zastopu v Ljubljani, pri Gvidonu Zeschko-tu v vili nasproti „Narodnemu domu.“

(319) 12—4

Kurje oči	Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.	Trda koža	
Pozor!! „CLAVEN“ je mast!!	Pravi Claven je dobiti v vsaki lekarni in drogueriji. 1 lončič 60 nvč., s pošto 75 nvč., Edino zanesljivo delujoče sredstvo „CLAVEN“ s katerim si vsakdo v 3.—5. dneh brez bolečin za vedno more ozdraviti kurje oči, ozeblino, trdo kožo, bradavice, žulje, od znoja unete noge, pik čebele, ose, komarja itd. Pošilja se le po poštenu povzetju ali če se pošlje denar v naprej. Preprodajalci dobé velik popust. Glavna podruž. za Avstro-Ogrsko lekarnar A. Winger, Illica 12, (155) Zagreb. 12—4	Pozor!! „CLAVEN“ je mast!!	
	Žulji		Ozeblina
	Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.		

Slovenski medičar in voščar

priporoča svoje okusne in lepe izdelke, kakor raznovrstno medeno pecivo za birne, sv. Miklavža, božične in velikonočne praznike ter druge svečane prilike, vse po najnižjih cenah; posebno priporoča mnogovrstne tržne izdelke ter daja prodajalcem zdatni popustek.

Dobi se vsak čas **jako dobra medica**, najboljša vrsta liter 36 kr., druga vrsta po 24 kr.

Priporoča se slovenskemu ljudstvu na deželi, kamor bo prišel na birmovanje, sejme in cerkvene slavnosti.

Posebno pa priporočam velečastiti duhovščini kakor slav. občinstvu **sveče** po najnižji ceni iz **pravega čebelnega voska** po 245 K., II. vrsta po 220 K., kakor tudi raznovrstne voščene zavitke, svečice za božična drevesca itd.

Kupujem **med** (strd) v panjih za trganje, kakor tudi **rumeni vosk** po mogoče visoki ceni. (176) 4-2

Svoji k svojim!

Lorenc Pokorn

Celje, Gledališka ulica št. 3.

Konzumno društvo

z neomejenim poročtvom v Vrpetih št. 2 pri Frankolovem ima svoj

občni zbor

dne 4. junija t. l. ob 3. uri popoldne.

DNEVNI RED:

- I. Pregled računov o delovanju z dne 31. decemb. 1898.
- II. Glasom naših pravil izstop načelstva in nadzorstva.
- III. Predlog razdružitve zadrage. (Na razpolago udom.)

Vrpete, 25. majnika 1899. (177) 2-2

Konzumno društvo, Frankolovo. p. Vojnik.

„Anti-Peronospora“

Numa Dupuy & Co., Dunaj

6/1, Windmühlgasse 33.

Lahko raztopljivo sredstvo, lahko prenosljivo ter ima isti učinek kakor bakren vitriol mešan z apnom, je mnogo cenejše, prav nič ne zamaši brizgalnic. Eden zavoj zadostuje na 1 hl mrzle vode, stane 30 kr.

Navodila zastoj in franko.

Glavna zaloga za Celje in okolico je pri Jos. Matiču v Celju. (178)

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobil skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobil, hrip, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarni, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčevega soka je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Čenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znancem tako dobro pomagale, da se Vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgubi vse bolezni v želodcu in črevih ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarni, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmciu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepki izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarni, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Kočijaža

spretnega pri konjih in zanesljivega pri vožnji, ki je vojaščine prost, sprejme takoj

Simon Kuček

v Laškem trgu.

(179) 2-2

Lepo posestvo na prodaj.

Isto leži blizu kolodvora v Št. Jurju ob juž. žel. Posestvo meri nad 13 oralov in je v najboljšem stanu. Na posestvu je hiša z gospodarskimi poslopji, vse v najboljšem stanu. — Več pove **Anton Dobovišek**, Novavas, p. Št. Jurij ob juž. žel. (174) 2-2

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

P. t. gg. členom oddelka I. in II.

(zavarovanje kapitalov na doživetje in smrt)

kateri so sklenili svoja zavarovanja v letih 1869 do 1893, pripada

dividenda 10%.

Dividenda izplačuje se na podlagi § 3. pravil odd. I. in II. na police, katere so do sedaj v veljavi, in sicer na ta način, da se od zavarovalnine odračuna 10%, ako ne želi zavarovanec, da se mu ista v gotovini izplača.

Dividenda 10% pripada brez izjeme na vsa zavarovanja kapitalov kateregakoli cenika, tedaj na zavarovanje na smrt, na doživetje ter na zavarovanje dote otrokom.

Gg. členom, kateri so svojo celoletno zavarovalnino za 1. 1899 že plačali, izplačalo se bo omenjenih 10% v gotovini, onim gg. členom, kateri plačujejo zavarovalnino mesečno, četrt- ali polletno, bo dala na pobotnici, začeti s 1. julijem 1899 pa do 30. junija 1900 odračunjena.

Reservni in porošteni fondii naše banke iznašajo koncem 1. 1898 gld. 9,585.636.17.

V dobi svojega obstanka izplačala je „Slavija“ zavarovancem kapitalov in nagrad vseh oddelkov „ 29,910.069.98.

Samo za minulo upravno leto izplačalo se je gg. členom 10% dividende 41.572.22.

V vsem pa je bilo izplačano dividende 305.942.15.

kar je gotovo najboljši praktični dokaz o koristnosti zavarovanja pri banki „SLAVIJI“, kot vzajemnem zavodu.

Pri tej priložnosti blagovolijo naj se tudi najširši krogi občinstva prepričati o koristnih in liberalnih cenikih banke „SLAVIJE“.

Izber najboljših cenikov za zavarovanje za slučaj smrti in doživetja pošljemo drage volje na zahtevo vsakemu.

V Pragi, meseca maja 1899.

Generalno ravnanstvo

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

Oelzova kava

je vsak dan bolj priljubljena ker napravi kavo zdravo, slastno in tečno, užitno in hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.